

Klassieke Olympiaden Grieks donderdag 31 januari 2013

Herodotus, *Historiae* III.53

- 1 ἐπεὶ δὲ τοῦ χρόνου προβαίνοντος ὁ [τε] Περίανδρος παρηβήκεε καὶ συνεγινώσκετο ἐωυτῷ οὐκέτι εἶναι δυνατὸς τὰ πρήγματα ἐπορᾶν τε καὶ διέπειν, πέμπων ἐς τὴν Κέρκυραν ἀπεκάλεε τὸν Λυκόφρονα ἐπὶ τὴν τυραννίδα· ἐν γὰρ δὴ τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων οὐκ ἐνώρα, ἀλλὰ οἱ κατεφαίνετο εἶναι νωθέστερος. ὁ δὲ
- 5 Λυκόφρων οὐδὲ ἀνακρίσιος ἤξιωσε τὸν φέροντα τὴν ἀγγελίην. Περίανδρος δὲ περιεχόμενος τοῦ νεηνίῳ δεύτερα ἀπέστειλλε ἐπ' αὐτὸν τὴν ἀδελφεήν, ἐωυτοῦ δὲ θυγατέρα, δοκέων μιν μάλιστα ταύτης ἂν πείθεσθαι. ἀπικομένης δὲ ταύτης καὶ λεγούσης· ὦ παῖ, βούλῃαι τὴν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσεῖν καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφορηθέντα μᾶλλον ἢ αὐτὸς σφεα ἀπελθῶν ἔχειν; ἄπιθι ἐς τὰ οἰκία,
- 10 παῦσαι σεωυτὸν ζημιῶν. ἢ φιλοτιμίῃ κτῆμα σκαιόν· μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ. πολλοὶ τῶν δικαίων τὰ ἐπιεικέστερα προτιθεῖσι. πολλοὶ δὲ ἤδη τὰ μητρῴα διζήμενοι τὰ πατρῴα ἀπέβαλον. τυραννὶς χρῆμα σφαλερόν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταὶ εἶσι, ὁ δὲ γέρων τε ἤδη καὶ παρηβηκῶς· μὴ δῶς τὰ σεωυτοῦ ἀγαθὰ ἄλλοισι." ἢ μὲν δὴ τὰ ἐπαγωγότατα διδαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἔλεγε πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ὑποκρινόμενος
- 15 ἔφη οὐδαμὰ ἤξειν ἐς Κόρινθον, ἔστ' ἂν πυνθάνηται περιεόντα τὸν πατέρα. ἀπαγγειλάσης δὲ ταύτης ταῦτα τὸ τρίτον Περίανδρος κήρυκα πέμπει βουλόμενος αὐτὸς μὲν ἐς Κέρκυραν ἦκειν, ἐκεῖνον δὲ ἐκέλευε ἐς Κόρινθον ἀπικόμενον διάδοχον γίνεσθαι τῆς τυραννίδος. καταινέσαντος δ' ἐπὶ τούτοισι τοῦ παιδὸς ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκυραν, ὁ δὲ παῖς [οἱ] ἐς τὴν Κόρινθον. μαθόντες δὲ
- 20 οἱ Κερκυραῖοι τούτων ἕκαστα, ἵνα μὴ σφι Περίανδρος ἐς τὴν χώραν ἀπίκηται, κτείνουσι τὸν νεηνίσκον. ἀντὶ τούτων μὲν Περίανδρος Κερκυραίους ἐτιμωρέετο.

Aantekeningen

regel 1 en 13	παρηβάω oud worden
regel 2	διέπω in handen houden
regel 3	ἀποκαλέω terugroepen
regel 4	ἐνοράω ἐν + <i>dat.</i> iets zien in νωθῆς dom
regel 5	ἢ ἀνάκρισις, ἀνακρίσιος antwoord
regel 7	πείθομαι + <i>gen.</i> luisteren naar
regel 9	διαφορέω plunderen
regel 11	μητρῴος van de moeder
regel 12	σφαλερός wankel
regel 13/14	τὰ ἐπαγωγότατα de meest overtuigende argumenten

Vragen en opdrachten

- 1 Vertaal regel 5 (Περίανδρος δὲ) tot en met regel 13 (ἄλλοισι). (30 punten)
- 2 Verklaar het gebruik van de volgende conjunctivi (3 punten)
 - a r. 13 δῶς
 - b r. 15 πυνθάνηται
 - c r. 20 ἀπίκηται
- r. 1-5
- 3 Met de vormen παρηβήκεε (r. 1), ἀπεκάλεε (r. 3) en ἠξίωσε (r. 5) gebruikt Herodotus drie verschillende werkwoordstijden. Geef voor elke genoemde werkwoordsvorm aan welke tijd gebruikt is en wat Herodotus door het gebruik van die tijd tot uitdrukking heeft willen brengen. (9 punten)
- 4 Zet alle vormen die in het enkelvoud staan in de volgende tekstelementen in de overeenkomstige meervoudsvorm.
 - a ἀπικομένης δὲ ταύτης καὶ λεγούσης
 - b ἡ μὲν δὴ τὰ ἐπαγωγότατα διδαχθεῖα ἔλεγε πρὸς αὐτόν (8 punten)
- 5 In het Nederlands zijn veel woorden uit Oud-Grieks ontleend. Zoek 5 Oud-Griekse woorden uit caput 53 op, die voortleven in een nu nog gebruikt Nederlands woord. Beantwoord deze vraag door het citeren van het betreffende Griekse woord en het noteren van het betreffende Nederlandse woord. (10 punten)
- 6 In deze tekst wordt verteld dat Periander driemaal een bode naar Lykophron stuurt.
 - a Citeer drie Griekse tekstelementen die elk één van de drie boden aangeven.
 - b Beschrijf voor elke bode het antwoord dat Lykophron geeft. (10 punten)
- 7 Beschrijf in eigen woorden, hoe Lykophron op Kerkyra terecht is gekomen. Geef daarbij aan welke rol Melissa, de opa en de broer van Lykophron daarin gespeeld hebben. Gebruik niet meer dan 100 woorden. (10 punten)
- 8 In regel 10 wordt tegen Lykophron gezegd: ἡ φιλοτιμὴ κτῆμα σκαιόν. Deze woorden zijn een algemene uitspraak. Leg aan de hand van een actueel voorbeeld uit dat die uitspraak nog steeds geldig is. (20 punten)